

TITVLVS XVII

Est in hoc homine plurimum salium.

Ex huius uerbis assidue ioci pullulant.

Nullum est huius sine cauillo uerbum.

Abundat hic in omnibus uerbis iocandi cōdimento.

Ut hic est facetosissimus: sic & urbanissimus.

Quo pacto nihil imoderate hic pfert: sic iocis ad rem utiē
& personas cōmodissime.

Ex hoc homine loquente inter amicos: plus hauris salium
q̄ ex alio ineptiarum.

Nunq̄ hic facetus esse solet inurbanus.

Quid est quod hic sine summa ratione cauillet?

Qui hunc mordet insipide: ab hoc mordet sapidissime.

Ad huius uirtutes reliquas accedit quod est unice facetus.

Eam hic habet in iocando gratiam: ut nullius accusatione
castigari debeat.

Tanta est huic in cauillis modestia ut nihilo excedat.

Quis hunc dicat mordacem?

Omnibus bonis huius facetiæ placent.

¶ Titulus. xvij.

¶ Seria de se familiaris.

Nisi laudē ueteri accepissem **R**omanoq̄ uerbo: in pprio
sordescere ore: seriū nescio qd atq̄ graue de me scriberē.

Accessit huc noster cōmilito: qui regentis hic titulo con-
ductus ad docendū esset. **A**rbitrat⁹ est se **P**ythagorā phi- **P**ythagoras

losophādo censerī. **S**cotū ipsum sapientiæ nodis enucleā. **S**cotus

dis. **S**apenumero in illud puenit **C**iceronis: ut & superbū **C**icero

se declararet: qui nihil respōderet: & cōtumeliosum: qui

male respōderet: uelle plus sapere q̄ oporteret: aduersus

Ap̄li præcepta. **U**bi plurimū hæsitatū est utrinq̄: & apud **A**postolus

hūc qualē sese in nos patefaceret: & apud nos qualē exi-

stimaremus: tandē cœpit se iactare: neminēq̄ sibi philoso-

phū aut theologū dicere parē in uniuerso terrarū orbe:

nos uero iudicamus hūc malos educasse clientes a quib⁹

non laudatus se ipsum iactaret. Interea & in me fremebat

q̄ ei nō deferrē quātū uellet. **E**go tū palā eū honorabā: tū

privatim: ut sese ipse uinceret: frustrareturq; spe sua. Cui
pijsset em̄ ab me cōtemni ut dissidij cām iueniret. Tandē
sese leuissimū apuit: hinc abiit: assidue sibi arrogās multa:
me paratū inuenit taciturnū: supbus humilē: loquax elin/
guē: ebriosus modestū: gulosus cōtinentem. In ieiunijs: in
uigilijs: in canonicis horis ē cognit⁹: q̄lis esset. Hęc graui/
tas mea. Bene uale. Ex Mediolano. iij. Nonas Ianuarias.

Seria de se familiarissima.

Iam dudū egi cū Lucio litem: sed ita quidē ut nō litigasse
at potius disputasse uidear. Egi enim unā causam nec pro/
bris unq; cōtendi: nec iniuriarū ullo genere. Si qd excan/
descebat: nihil ad cōtumelias respondebā: nihil ad minas:
hoc dumtaxat: cū resipisces: hęc exues mentē: nūc tui nō
es cōpos: tibi nō obtemperas: perturbata loqueris ratio/
ne. Rabies eū aliquādo furorq; uidebat inuadere: lingua
nutu: oculis: gestuq; totius corpis loquebat. Eo erā in pe/
tulantē minus exasperatus. Risu cogitabā hunc opprimi
Cū pacatiore cerebro quiescebas: tūc argumētis a me uin/
cebat. Vale. Ex Mediolano pridie Nonas Ianuarij.

Seria de se Grauis.

Nibil arbitror ī uita dignius: q̄ in serijs assidue grauibuscq;
uersari causis: quæ (Salustio teste) ut homines p se laudāt:
ita semp ad uirtutē inclinant. Quis enim in re leui uersat⁹
assidue (ut Basilus inquit) potest esse haberiq; non leuis?
Nā qui de terra est (ut Christianū est illud) de terra loqui/
tur: tritoq; apud Hesiodū græcorū dicit uerbo: auē garri/
tu nosci. Grauitatem iccirco ueteres in Catone laudāt: le/
uitatēq; in plærisq; sermonis uitupant. Mibi nup id contu/
git: qd̄ neq; sperabā: nec expectabā ut quidā me hypocri/
ta nō temptauerit solū sermone immodesto: sed coegerit
q̄ sit serius sermo meus: aperire. Cum prædicaret enim: &
ad eum conuenirent plæriq; uiri boni & simplices: & for/
tasse famæ cupidi: ego uero minime: publica me cœpit in/
sectari prædicatione: illa solita hypocritarum seruata clau/
sula: se mei misereri: quē uideret hostē esse uerborum dei

Salustius

Basilus

Christus

Hesiod⁹

Cato

TITVLVS XVII

qui nunq̄ ad audiēda præcepta **S**aluatoris accederē. **A**d
 huius eo die auditoriū accedens: priusq̄ e pulpito descen/
 disse: hæc sum p̄cunctatus: ut diui **T**homæ remedio usus **Thomas**
 publicū hunc accusatorē: publice docerem accusandum.
Quæro bone vir dixi: **N**ū deus ipse sis: **E**o se deū negāte:
 subdidi: **Q**uæ nā igit̄ lex docet: qui ad te nō audiendū ac/
 cedit hæreticū esse: **Q**uoniam ait: **E**go hic sum qui loco do/
 mini loquor. **V**bi mandatū dixit: **Q**uis te p̄curatorē insti/
 tuit: **E**go ne tibi credam: quē cōtra sunt omnia dicta: **T**e/
 mulento sobrietas: **I**gnauo sollertia. **F**urenti prudētia: Im/
 perito doctrina est contraria. **Q**uis te in his uirtutib⁹ cre/
 dat recte loqui qd̄ nescias: **V**enitq̄ i mentē **I**uuenalis car. **Iuuenalis in**
Loripedē rectus derideat: æthiopē albus. **E**t rursus. **2. satyra**
Quis ferat **G**racchos de seditione querentes: **D**ebet ut
Chrysofostomus docet a nemine posse incusari: qui accusat **Chrysofosto-**
alios. At ille obmutuit: nec quidē ausus est ad ea respōde/**mus**
re: quæ addidi ad eius uitia. Seria fuere omnia hæc a do/
 ctissimis iudicata. **B**ene uale. **E**x **M**llo **N**onis Ianuarij.

¶ Synonyma seria de se.

Nihil est mihi seria oratione cbarius.

Gratia sermo cunctos decorat.

Qui sapit sermonis dignitatem: in sententiarum crebrita/
 te sitam iudicet.

Orationis laus omnis in serijs esse debet cōposita.

Si uis loquens omnibus esse iucundus: grauis esto.

Nemo se cuiq̄ grauitate uerborū ingratū existimet.

Abborret ab oib⁹ oīo nō grauis: at seria cūctos delectat.

Quis est tam alienus ab omni doctrinæ genere: cui graui/
 tas pondusq̄ uerborū non placeat.

Nemo tā rudis est quē nō delectet plurimū oratio seria.

Iocosa nutriunt aures: at graua mentes.

Animis hominū sermo serius esca quædā est: omne uiua/
 cillimū afferens nutrimentū.

Oratione graui maximopere lætor.

Tam est mihi uoluptuosa oratio seria: q̄z quod maxime.

TITVLVS XVIII

Cum in uerba peruenio grauitatem præ se ferentia: nihil inde me facile detrahit.

Sum rebus uerbisq; serijs deditissimus.

Seria quæq; in epistolis me sibi ascripticiū asciscunt.

¶ Titulus. xvij.

¶ Seria de alio familiaris.

Perſius

Mercurius
ægyptiacus

Coloſſus
rhodius

Terentius

Quam sit noster **Curius** grauis in omni re sua: uel eius sermo manifesto docet. Est em̄ totus serius. Disceptauit nūc de diuinis publice in clarissima theologorū corona. Quis possit (uel si centū habeat **Homeri**: quas **Perſius** replicat linguas) describere q̄ omnia dixit serie. Credidit aduersarius hūc cauillis mordere: nunc **Mercuriū** ægyptiacū uocans: nūc **Coloſſum** rhoditū: nunc circulū ad tabernam. Hic tulit iniurias: uerbis responsa reddidit q̄ grauiſſima: eo illi turpius esse qd̄ loquacior ab elinguib; superaret. Tandē in id deuentū est: ut interminatus fuerit aduersarius. At **Curius** q̄ grauiſſime dixerit: nō iniuria cōstituisse iuſciuite: opus esse factō ubi uerba nō ſufficerēt. Propter ea sibi cedendum duello: nō cōtentioni. Dic ille inquit: si nō cedis: Immo nihil hic ait: cedendo taceo: ne te cogam: ut **Terentius** uoluit: **Ex** stulto insanū reddi. Cognouerūt **Curij** grauitatem omnes: illiusq; leuitatem. **Bene uale. Ex** Mediolano. viij. Idus Ianuarij.

¶ Seria de alio familiarissima.

Voluiſſem: affuiſſes cum hic noster **Curius** compulſit nos suā grauitatē supra modū admirari aduersus petulātiā **Marcantonij**: cuius contumelijs afficiebat assidue sua in lite: fuit ea uerborū seriorum modestia ut nil grauius dici queat. Ille maledicebat: hoc semp̄ benedicente. Ille hunc stultum uocabat: hic eum sapientē. Sic tandē: **Si** tua istæc sermo cinatio sapientis est: mea stulti: quæ contraria tuæ. **Vale. Ex** Mediolano. viij. Idus Ianuarij.

¶ Seria de alio grauis.

Curius noster uir grauiſſim⁹: & si nunq̄ aut fecit quicq̄ nō permodeste: aut cogitauit nō prudentissime: aut locutus